

FELÜLETDINAMIKA

Válogatás Nicolas Schöffer 1986 után készített grafikáiból

A magyar művészet történetében legendás helye van annak az utolsó periódusnak Ferenczy Béni munkásságában, amikor a művész, életének utolsó évtizedében, - legyőzve a rátert betegséget, - balkézrel mintázott különlegesen finom mívű kisplasztikákat, majd hallatlanul könnyed, friss vázlatrajzokat és akvarelleket, virágcsendéleteket festett, melyek a Arany János "Kapcsos könyvének" párjai a festészetben.

Nicolas Schöffer életművében hasonló szituációban gazdag grafikai sorozatok jöttek létre. A magyar származású Nicolas Schöffer (1912-1992) humanista, festő, szobrász, építész, várostervező, videós, számítógépes grafikus, professzor, művészet-teoretikus, olyan kísérletező, kutató művész, aki mindig felelősséggel és újítási szándékkal figyelt a művészet társadalomban betöltött szerepére.

Tér-, fény- és idődinamikai kísérletei, kibernetikai, legújabb tudományos eredményeket is felhasználó konstrukciói, prizmai - rendkívül szerteágazó, sokféle területen kifejtett hatalmas munkássága méltán tették őt ismertté az egész világon. A Velencei Biennálé nagydíja, a Francia Akadémiai tagsága csak az elismerés egyes állomásait jelölik. Szülővárosában, Kalocsán megnyílt múzeuma teljes áttekintést ad munkásságáról.

1985-ben bekövetkezett betegsége után, a felépülést segítő, felesége, Éléonore Schöffer inspirációjára és segítségével olyan egyedi grafikák, és Macintosh számítógéppel készült művek (1986!) születtek, melyek egy része a modern vizuális nyelvvel rokon finom kalligráfiáknak, különleges egyedi rajzoknak is tekinthető, olyan kollázsok, melyek a XX. századi konstruktivista előfutárok munkáival is rokoníthatók, de összességükben tökéletes egységben illeszkednek munkásságának legfontosabb eredményeihez. Éléonore Schöffer így jellemezte életművét: „Míg a háborús és a háború utáni misztikus művek az emberi lét végtelen szenvedésének tudatát és annak lehetséges és szükségszerű transzcendenciáját tükrözik, addig az utolsó alkotókorszakában született művek a szemlélődő harmóniát, az elmélkedő boldogságot magát, valamint a valódi szabadság adta szubtilis örömet fejezik ki.”

A lovasi Nagy Gyula Galériában rendezett kiállításon bemutatandó 30 grafikai lap a művésznek ebből a periódusából mutat be válogatást.

Gopcsa Katalin
művészettörténész

a Nagy Gyula Művészeti Alapítvány kuratóriumának elnöke

DYNAMIQUE DE SURFACE

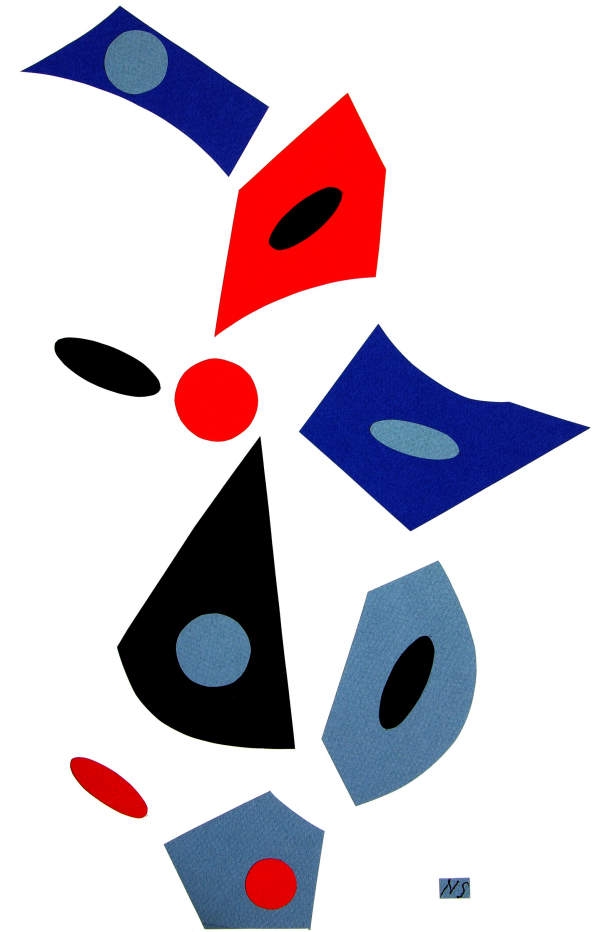
Choix d'oeuvres graphiques postérieures à 1986 de Nicolas Schöffer

La dernière période de l'œuvre de Béni Ferenczy occupe une place légendaire dans l'histoire de l'art hongrois. Pendant la dernière décennie de sa vie, l'artiste, triomphant de la maladie qui l'avait attaqué, réalisait avec sa main gauche des petites sculptures extraordinairement fines, puis des croquis, des aquarelles et des natures mortes. Ces œuvres correspondent, dans le domaine de la peinture, aux poèmes de János Arany écrits dans son fameux « Livre à fermer ».

Face à une situation similaire survenue lors de sa vie, Nicolas Schöffer (1912-1992) a créé des séries graphiques très riches. Cet artiste d'origine hongroise était humaniste, peintre, sculpteur, architecte, urbaniste, vidéaste, infographiste, professeur, théoricien de l'art (10 livres édités)–, réconciliant art, science et technologie, fut un pionnier ne cessant d'innover. (Père de l'art cybernétique (1955) et de l'Art Vidéo (1961). Ses expériences spatio- lumine et chronodynamiques, ses constructions cybernétiques (Tour de Liège 56m 1961 - Tour de Kalocsa 24 m 1982, Tout de Lyon 30 m 1988 - Projet de Tour Lumière Cybernétique de 324 m pour Paris La Défense 1963) témoignant des résultats scientifiques les plus récents, et ses prismes (projets de Cathédrale Oeuménique du XXIe s) – en somme son intense activité créatrice extraordinairement complexe, exercée dans les domaines les plus divers, lui a valu une renommée méritée dans le monde entier. Le Grand Prix de la Biennale de Venise et le statut de membre de l'Académie des Beaux-Arts, Intitut de France, Le Grand Prix Leonardo de l'ISAST (International Society for Art, Science and Technology,) ne sont que des étapes dans la reconnaissance de son œuvre. Le SCHÖFFER MUSEUM ainsi que sa Tour Cybernétique à Kalocsa, sa ville natale, présentent un panorama exceptionnel de son oeuvre.

A partir de 1985, ayant perdu l'usage de sa main droite, et à la suite d'une rééducation assistée par son épouse Éléonore, Nicolas Schöffer réalisa des "Choréographics" - ses danses sur papier et (en 1986 !) il fut un des premiers à créer des œuvres d'art sur un ordinateur Macintosh (Mac SE) les "Ordigraphics" rehaussés de couleurs à la main, qui peuvent être considérées comme des dessins uniques extraordinaires ou des calligraphies fines apparentées au langage visuel moderne. Ses collages peuvent évoquer les travaux des précurseurs constructivistes du 20e siècle, mais s'intègrent avec une unité parfaite à l'ensemble le plus abouti de son œuvre. Selon Éléonore Schöffer : « Autant l'œuvre mystique de la guerre et de l'après-guerre reflète la conscience de l'infinie souffrance de la condition humaine et sa possible et nécessaire transcendance, autant l'œuvre ultime reflète l'harmonie contemplative, le pur bonheur méditatif, et même la joie subtile que procure l'accès à la réelle liberté. »

Les 30 tableaux graphiques présentés dans le cadre de l'exposition de Galerie Gyula Nagy à Lovas sont une sélection d'œuvres pendant cette période d'ultime créativité de l'artiste.

NICOLAS SCHÖFFER

NAGY GYULA MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY

Nagy Gyula Egry-díjas festőművész (1922-1966) életművének megőrzésére hozta létre két lánya, Nagy Ágota és Nagy Mária a művész életművét őrző, emlékét méltón ápoló alapítványt. A Lovason működő Nagy Gyula Galéria a névadó állandó kiállítása mellett kortárs művészek alkotásaiból is rendszeresen szervez tárlatokat. Az alapítvány irodalmi, zenei, képzőművészeti programjaival, gyermekek művészeti nevelésével európai színvonalú, hagyományokat őrző, valódi közösségi kulturális fórum a Balaton-felvidéki kis faluban.

FONDATION D'ART GYULA NAGY

Cette fondation qui veille sur l'œuvre et cultive la mémoire de l'artiste peintre Gyula Nagy (1922-1966), lauréat du prix Egry, a été créée par ses deux filles: Ágota Nagy et Mária Nagy, dans le but de sauvegarder l'œuvre de l'artiste. La Galerie Gyula Nagy se situe à Lovas et accueille régulièrement, en dehors de l'exposition permanente de l'artiste dont elle porte le nom, des expositions qui présentent les oeuvres des artistes contemporains. Les programmes de littérature, de musique et des arts plastiques, ainsi que les ateliers de formation en art pour des enfants que cette fondation propose dans ce petit village au Nord du Lac Balaton, transforme celle-ci en un véritable forum communautaire culturel de niveau européen, gardien des traditions.

A Nagy Gyula Művészeti Alapítvány

tisztelettel meghívja Önt

NICOLAS SCHÖFFER

FELÜLETDINAMIKA

című kiállításának megnyitójára, mely válogatás a művész 1986 utáni korszakának grafikáiból

ELEONORE DE LAVANDEYRA SCHÖFFER

jelenlétében

A kiállítást megnyitja

KONOK TAMÁS

Kossuth-díjas festőművész

2008. szeptember 13-án, szombaton 17 órakor

a megnyitó után Marosfalvi Imre Enrico kreatív zenész játszik hegedűn

A kiállítás megtekinthető 2008. november 16-ig
szombat - vasárnap 14 - 17 óráig
soron kívül: 06-70- 27 4 27 54

NAGY GYULA GALÉRIA
8228 Lovas, Fő u. 12.

La Fondation d'Art Gyula Nagy

a l'honneur de vous inviter

au vernissage de l'exposition de

NICOLAS SCHÖFFER

intitulée

DYNAMIQUE DE SURFACE

œuvres graphiques choisies
de l'époque postérieure à 1986 de l'artiste

En la présence de

ELEONORE DE LAVANDEYRA SCHÖFFER

L'exposition sera inaugurée par

TAMÁS KONOK

artiste peintre, lauréat du prix Kossuth

le samedi 13 septembre 2008 à 17 heures

avec la participation de :
Imre Enrico Marosfalvi, musicien créatif

L'exposition sera ouverte jusqu'au 16 novembre 2008
les samedi et dimanche : de 14.00 h à 17.00 h
contact : +36-70- 27 4 27 54

NAGY GYULA GALÉRIA
8228 Lovas, Fő u. 12.